

Vastuullisen sijoittamisen politiikka

⌘ MANDATUM

Sisältö

Vastuullisen sijoittamisen lähtökohdat ja tavoitteet	3
1. Sitoutuminen vastuulliseen sijoittamiseen	3
2. Ilmastostrategia	5
3. Organisointi ja vastuut	6
4. Vastuullisen sijoittamisen toteuttaminen	6
4.1 Sensitiiviset liiketoiminta-alueet	7
4.2 Fossiilille polttoaineille altistumisen seuranta	9
4.3 Toteuttaminen suorissa osake- ja korkosijoituksissa	10
4.4 Toteuttaminen rahastosijoituksissa, ulkoistetussa varainhoidossa ja muissa omaisuuslajeissa	11
5. Aktiivinen omistajuus ja vastuullisuus omistajakäytännöissä	12
5.1 Henkilöstön vaikuttaminen	12
5.2 Äänestäminen	12
5.3 Yhteisvaikuttaminen	13
6. Raportoiminen	13

Vastuullisen sijoittamisen politiikka

Vastuullisen sijoittamisen lähtökohdat ja tavoitteet

Tässä politiikassa kuvataan Mandatum Asset Management Oy:n (MAM) ja Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiön (Mandatum Life, jäljempänä yhdessä Mandatum) vastuullisen sijoittamisen toimintaperiaatteet ja ohjeet.

Mandatum toimii asiakkaidensa edun mukaisesti ja tavoittelee sijoituksilleen mahdollisimman hyvää tuottoa hyväksyttävällä riskillä.

Mandatum pyrkii tunnistamaan ja vähentämään oman sijoitustoimintansa haitallisia vaikutuksia ympäristöön, yhteiskuntaan, työntekijöihin, ihmisoikeuksien toteutumiseen sekä korruption ja lahjonnan torjuntaan liittyviin asioihin (jäljempänä kestävyystekijät).

Mandatum on siksi integroinut kestävä kehityksen osaksi sijoitustoimintaansa ja ottaa sijoituspäätöksiä tehdessään huomioon taloudellisten näkökohtien lisäksi myös kestävään kehitykseen liittyvät tekijät sekä siihen liittyvät riskit (jäljempänä kestävyysriskit).

Mandatumin vastuullisen sijoittamisen prosessi jakautuu kolmeen vaiheeseen, jotka on kuvattu tässä dokumentissa:

- 1) Sitoutuminen
- 2) Toteuttaminen
- 3) Raportoiminen

Tämä vastuullisen sijoittamisen politiikka sitoo Mandatumin henkilöstöä. Sen tavoitteena on ohjata salkunhoitajien ja sijoitustoimintaan osallistuvien henkilöiden päivittäistä toimintaa kestävyysriskien ja -tekijöiden huomioimiseksi. Politiikka tarkistetaan ja päivitetään vuosittain, ja se on saatavilla suomeksi, englanniksi ja ruotsiksi. Mikäli eri kieliversioiden välillä on eroavaisuuksia, englanninkielinen versio on määräävä.

Tässä politiikassa kuvataan kestävyysriskien ja haitallisten kestävyysvaikutusten torjumiseksi toteutettavien toimenpiteiden vähimmäistaso. Tiettyihin tuotteisiin tai salkkuihin voidaan soveltaa tiukempia sääntöjä ja vaikuttamismenettelyjä.

1. Sitoutuminen vastuulliseen sijoittamiseen

Osana Sampo-konsernia Mandatum on sitoutunut toimimaan Sampo-konsernin kestävä kehitystä koskevan lähestymistavan mukaisesti ja edistämään kestävyysnäkökohtia kehittäessään yrityksen liiketoimintaa.

Sampo-konserni on allekirjoittanut *YK:n Global Compact* -aloitteen. Global Compactin kymmenen periaatteen mukaan konserniyritysten tulee toimia siten, että vähintään perusvaatimukset ihmisoikeuksiin, työntekijöiden oikeuksiin, ympäristöön ja korruption torjuntaan liittyen täyttyvät. Nämä periaatteet on myös sisällytetty sijoitusprosesseihin. Sampo-konserniin kuuluvat yritykset ovat myös sitoutuneet noudattamaan kaikessa toiminnassaan ja kaikkien sidosryhmiensä kanssa konsernin arvoja, liiketoiminnan eettisyyttä, lojaalisuutta, läpinäkyvyyttä ja yrittäjäyttä.

Sampo-konserni ja MAM ovat allekirjoittaneet *YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet (PRI)*. PRI:n kuusi periaatetta velvoittavat konserniyritykset:

- liittämään kestävyystekijät osaksi sijoitusanalyysejä ja sijoitusten päätöksentekoprosessia

- toimimaan aktiivisena omistajana ja sisällyttämään kestävyystekijät omistajakäytäntöihinsä
- edistämään sijoituskohteiden asianmukaista kestävyystekijöihin liittyvää vastuullisuusraportointia
- edistämään vastuullisen sijoittamisen periaatteiden hyväksyntää ja käyttöönottoa sijoitustoimialalla
- toimimaan yhteistyössä muiden sijoittajien kanssa vastuullisen sijoittamisen periaatteiden edistämiseksi
- raportoidaan toimistaan ja edistymisestään vastuullisen sijoittamisen periaatteiden käyttöönotossa.

Ilmastonmuutoksen huomioiminen ja ilmatoriskin tehokas hallinta on yksi Mandatum sijoitustoiminnan painopisteistä. Sampo-konserniin kuuluvana yrityksenä Mandatum tukee *Pariisin ilmastopöytäkirjan* ja *Climate Action 100+* -aloitetta.

Mandatum on myös osa kansainvälistä *Portfolio Decarbonization Coalition* (PDC) -verkostoa, johon kuuluu institutionaalisia sijoittajia ja varainhoitajia. Liittyessään verkoston jäseneksi Mandatum oli sen ensimmäinen suomalainen jäsen. Verkoston tavoitteena on vähentää hiilijalanjälkeä maailmanlaajuisesti, ohjata varoja vähäpäästöisempiin yrityksiin ja kehittää menetelmiä sijoitusten hiilijalanjäljen pienentämiseksi. Osana verkostoa Mandatum pyrkii ajan myötä vähentämään sijoituksilla rahoitettuja päästöjä.

Mandatum on allekirjoittanut myös *Montréal Pledge* -sitoumuksen, jossa konserni sitoutuu mittaamaan ja julkistamaan sijoitustensa hiilijalanjäljen vuosittain. Sijoitusten hiilijalanjälki raportoidaan sekä absoluuttisesti että suhteessa yleisiin markkinaindekseihin, jotta se on ymmärrettävämpi ja vertailtavissa sekä alan kehitykseen että kehitykseen yli ajan.

Mandatum pyrkii edistämään kestävästä kehityksestä ja PRI-periaatteiden käyttöönottoa sijoitusalaan myös järjestö- ja säätiökumppanuuksilla, joihin sisältyy mm. *Finsif (Finland's Sustainable Investment Forum)*, *Pääomasijoittajat ry*, *Finanssiala ry* ja *GRESB*.

Mandatum seuraa Euroopan unionin säädöshankkeita kestävästä rahoituksen saralla ja ottaa sijoitustoiminnassaan huomioon etenkin kestävästä sijoittamisesta koskevan kehityksen (*EU-taksonomia*) ja asetuksen kestävyystietojen liittyvien tietojen antamisesta rahoituspalvelusektorilla (*SFDR*).

Mandatum tiedostaa *YK:n kestävästä kehityksestä tavoitteiden* (SDG) tärkeyden sijoitusprosessin ohjaamisessa. Mandatum-konserni on määritellyt seuraavat kestävästä kehityksestä tavoitteet toimintansa kannalta tärkeimmiksi. Mandatum salkunhoidon tavoitteena on vaikuttaa positiivisesti näihin tavoitteisiin (tarkempi kuvaus taulukossa 1).

SDG	Kuvaus
	<ul style="list-style-type: none"> • Kestävästä kehityksestä kannalta on olennaista varmistaa mahdollisuus terveelliseen elämään ja edistää hyvinvointia kaikissa elämäntilanteissa. Erilaisten pitkäaikaisten ja uusien terveysongelmien ratkaiseminen vaatii lisäpanosteluja, esimerkiksi terveydenhuoltojärjestelmien tehokasta rahoitusta. • Mandatum sijoittaa yrityksiin, jotka vaikuttavat positiivisesti terveyteen ja hyvinvointiin, ja pyrkii torjumaan sijoitusten mahdollisia negatiivisia vaikutuksia seuraamalla haittoja ja vaikuttamalla sijoituskohteisiin tapauskohtaisesti.

	<ul style="list-style-type: none"> • Vuonna 2020 joka viidennen maan tulot asukasta kohti pysyi samana tai pienehen. Maailmanlaajuinen pandemia on aiheuttanut uusia häiriöitä ihmisten elämään ja vaarantanut maailmantalouden. • Mandatum luo edellytyksiä ihmisarvoiselle työlle ja tukee talouskasvua sijoittamalla esimerkiksi kasvuyrityksiin ja tukemalla niiden kehitystä vastuullisina ja kannattavina yrityksinä. Lisäksi sijoituskohteina olevien yritysten tarjoamia työolosuhteita seurataan säännöllisesti ja yrityksiin vaikutetaan tapauskohtaisesti.
	<ul style="list-style-type: none"> • Jos kasvihuonekaasujen (GHG) päästöt ja pitoisuudet ilmakehässä säilyvät nykyisellä tasolla, maapallon lämpötilan nousu ylittää todennäköisesti 1,5 °C tämän vuosisadan loppuun mennessä (verrattuna vuosiin 1850-1900). Jos GHG-päästöjen ja biodiversiteettikadon torjumiseksi ei ryhdytä toimiin, sään ääri-ilmiöt, merenpinnan nousu ja muut luonnonkatastrofit yleistyvät ja muuttuvat yhä ennalta-arvaamattommiksi. • Mandatum on määritellyt ilmastotoimet yhdeksi keskeisistä painopistealueistaan. Ilmastodatan kysynnän ja tarkkuuden sekä sen saatavuutta parantavien viranomaistoimien lisääntyessä Mandatum jatkaa sijoitustensa ilmastovaikutusten ja salkkujensa hiilijalanjäljen raportointia.

Taulukko 1. YK:n kestävän kehityksen tavoitteet ja kuvaukset. Lähde: <https://www.un.org/sustainabledevelopment/sustainable-development-goals/>

2. Ilmastostrategia

Mandatum on tunnistanut ilmastonmuutoksen yhdeksi keskeisistä painopistealueistaan. Ilmastonmuutoksen ja biodiversiteettikadon torjunnan merkityksestä kertoo ilmiöistä kertyvän tiedon ja sidosryhmien osoittaman kiinnostuksen ohella myös julkinen sääntely.

Mandatum noudattaa ilmastostrategiassaan kaksinkertaisen olennaisuuden periaatetta. Kaksinkertainen olennaisuus ottaa huomioon sekä ilmatoriskien vaikutukset sijoituskohteena olevaan yritykseen että yrityksen vaikutukset kestävyystekijöihin.

Mandatum haluaa olla osa ilmastokriisin ratkaisua seulomalla sijoitusmahdollisuudet huolellisesti ilmastoon liittyvien kriteerien perusteella. Tietyt toimialat tiukasti poissulkevan menetelmän sijaan Mandatum pyrkii löytämään yrityksiä, jotka esimerkiksi tarjoavat teknisiä innovaatioita ilmastonmuutoksen hillitsemiseen tai energiayhtiöitä, joilla on selkeä ja uskottava strategia fossiilista polttoaineista vihreään energiaan siirtymiseksi (ml. tarkat tavoitteet ja menetelmät aikaan sidottujen tavoitteiden saavuttamiseen).

Mandatum aloittaa sijoitustensa pääasiallisten haitallisten kestävyysvaikutusten (PAI) raportoinnin SFDR:n mukaisesti. Mandatumin päähuomio kohdistuu ympäristöön liittyviin PAI-indikaattoreihin (hiilijalanjäljen ja hiili-intensiteetin mittaus). Päästötietojen laskenta ja raportointi yleistyvät tulevan lainsäädännön myötä, ja tietojen kattavuus ja tarkkuus paranevat. Mandatum kiinnittää due diligence -prosessissaan myös enemmän huomiota potentiaalisten uusien sijoituskohteiden ilmastovaikutuksiin sekä niiden ilmatoriskeihin ja -mahdollisuuksiin.

Mandatum jatkaa suorien osake- ja korkosijoitustensa hiilijalanjäljen raportointia ja jalanjäljen pienentämistä ajan mittaan. Sijoitusten hiilijalanjälki määritetään vuosittain, ja sitä seurataan kunkin sijoituskorin tai rahaston ja muiden omaisuususerien osalta erikseen. Kunkin sijoituskorin, rahaston tai omaisuuslajin salkunhoitaja vastaa hoitamansa sijoituskohteen kestävyysriskien tehokkaasta hallinnasta Mandatum sitoumusten mukaisesti.

Pariisin ilmastopöytäkirjan vastaista toimintaa, kuten ilmastonmuutoksen vaikutusten torjunnan laiminlyöntiä ja ilmastomuutoksen hillitsemistoimien vastustamista, seurataan

osana Mandatummin normipohjaista seulontaa.

3. Organisointi ja vastuut

Politiikan hyväksyvät MAM:n ja Mandatum Lifen hallitukset. MAM:n ja Mandatum Lifen johtoryhmät ovat vastuussa politiikan toteuttamisesta kussakin konserniyhtiössä.

Mandatumilla on oma ESG-tiimi, jonka ensisijaisena tehtävänä on tukea muita sijoitustoimintoja vastuulliseen sijoittamiseen liittyvissä asioissa. Tiimi valvoo myös vastuullisen sijoittamisen politiikan noudattamista. Lisäksi Mandatum on nimittänyt Senior ESG Managerin, jolla on kokonaisvastuu vastuullisen sijoittamisen koordinoinnista koko Mandatumissa.

Kaikkien sijoitusammattilaisten edellytetään ottavan kestävyystekijät huomioon valitessaan ja seurattessaan sijoituskohteita. Salkunhoitajilla ja analyytikoilla on parhaat edellytykset ymmärtää sijoituskohteena olevien yritysten ja liikekumppanien kestävyystekijöitä ja käydä vuoropuhelua yritysten ylimmän johdon kanssa asioihin vaikuttamiseksi. Salkunhoitajat ja analyytikot tarkkailevat myös osana sijoitusmarkkinoiden seurantaansa vastuullisuusasioiden huomioimista sijoittajainformaatioissa ja sijoitustuotteiden tarjonnassa.

Vastuullisen sijoittamisen vastuut ja tehtävänjako Mandatumissa on kuvattu taulukossa 2.

Yksikkö/toimielin	Vastuut ja tehtävät
MAM:n ja Mandatum Lifen hallitukset	Hyväksyy vastuullisen sijoittamisen politiikan ja linjaa vastuullisen sijoittamisen toimintatapoja.
MAM:n ja Mandatum Lifen johtoryhmät	Valvoo vastuullisen sijoittamisen käytännön toteuttamista ja vastaa vastuullisen sijoittamisen politiikan noudattamisesta.
Salkunhoidon yksikkö	Kukin salkunhoitaja ja analyytikko sisällyttää vastuullisuusanalyysin omaan sijoitusanalyysiinsä ja monitoroi sijoituskohteitaan myös vastuullisuuden näkökulmasta. Havaitessaan potentiaalisia epäkohtia salkunhoitaja/analyytikko konsultoi ESG-komiteaa yhtenäisen toimintatavan varmistamiseksi. Kunkin sijoituskorin, rahaston tai vastuualueen vastuusalkunhoitaja varmistaa vastuullisen sijoittamisen politiikan noudattamisen omalla vastuualueellaan.
ESG-komitea	Asiantuntijaelin, joka vastaa vastuullisen sijoittamisen koordinoinnista, työkalujen kehittämisestä ja toimintatapojen jalkauttamisesta koko organisaatioon. Valmistelee vastuullisen sijoittamisen linjaukset ja tukee salkunhoitajia vastuulliseen sijoittamiseen liittyvissä kysymyksissä. Raportoi vastuullisen sijoittamisen toteuttamisesta MAM:n ja Mandatum Lifen johtoryhmille. Vastaa Senior ESG Managerin johdolla Mandatummin ESG-lähestymistavan kehittämisestä.

Taulukko 2. Vastuullisen sijoittamisen vastuut ja tehtävänjako.

Mandatum jakaa tietoa ja lisää tietoisuutta vastuullisesta sijoittamisesta myös henkilöstönsä keskuudessa. Mandatum uskoo, että erityisesti salkunhoitajien ja muiden sijoitusammattilaisten säännöllinen koulutus on tärkeää olennaisten kestävyystekijöiden ja -riskien tunnistamiseksi. Koulutus edesauttaa kestävyystekijöiden ja -riskien parempaa huomioimista sijoitusprosessissa sekä parempien sijoituspäätösten tekemistä.

4. Vastuullisen sijoittamisen toteuttaminen

Mandatum on sisällyttänyt kestävyysanalyysin sijoitusprosesseihinsa ja seuraa salkkujensa kaikkia sijoituskohteita myös kestävyysnäkökulmasta.

Likvideissä sijoituksissa monitorointi on jatkuvaa, ja vaihtoehtoisissa sijoituksissa

sijoituskohteiden vastuullisuuden arviointi painottuu sijoitushetkellä tapahtuvaan analyysiin, mutta sijoituksia seurataan säännöllisesti myös vastuullisuuden osalta. Kestävyyttä arvioidaan useiden kriteerien perusteella sijoituslajin mukaan (tarkemmin kohdissa 4.1, 4.2. ja 4.3.). Kriteerit sisällytetään myös sijoituspäätöstä edeltävään due diligence -prosessiin.

Sijoituskohteen riskejä analysoidessaan Mandatum ottaa kestävyystekijät huomioon osana kokonaisuutta. Päätöksenteossa Mandatum käyttää sekä poissulkevia että suosivia menetelmiä eri omaisuuslajien erityispiirteet huomioiden. Lisäksi sijoituksia voidaan tehdä painottaen tiettyjä vastuullisuuden teemoja, kuten esimerkiksi ilmastonmuutos ja ilmatoriski. Eri omaisuuslajeissa käytetyt toimintatavat on tiivistetty taulukossa 3.

	Suorat osake-sijoitukset	Suorat joukko-velkakirja- ja laina-sijoitukset	Vaihtoehtoiset sijoitukset	Rahasto-sijoitukset
Vastuullisuusanalyysi integroitu sijoitusanalyysiin	✓	✓	✓	✓
Poissulkevat menetelmät	✓	✓	✓	✓
Suosivat menetelmät	✓	✓	✓	✓
Kestävyysteemat	✓	✓		✓
Suora dialogi	✓	✓	✓	
Yhteisvaikuttaminen	✓	✓	✓	✓

Taulukko 3. Yhteenvedo vastuullisen sijoittamisen toteutustavoista omaisuuslajeittain.

4.1 Sensitiiviset liiketoiminta-alueet

Mandatum on määritellyt sensitiiviset liiketoiminta-alueet, joita monitoroidaan sekä ulkoisten palveluntarjoajien avulla että yritysanalyysin kautta. Sensitiivisillä alueilla tarkoitetaan kansainvälisten normien ja standardien rikkomuksia sekä ESG-näkökulmasta sensitiivisiä toimialoja. Kaikkia sijoituksia seurataan ja niiden kestävyysriskejä arvioidaan näiden sensitiivisten alueiden perusteella.

Normipohjainen seulonta

Sijoituksia seurataan kansainvälisissä yleissopimuksissa määritettyjen kansainvälisten normien ja standardien perusteella. Näitä yleissopimuksia ovat YK:n Global Compact -aloite, OECD:n toimintaohjeet monikansallisille yrityksille, ILO:n kolmikantainen monikansallisia yrityksiä ja sosiaalipolitiikkaa koskeva periaatejulistus, yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia koskevat YK:n ohjaavat periaatteet: YK:n suojele, kunnioita ja korjaa -kehysten toimeenpano, ja Pariisin ilmasopimus. Jos sijoituskohteena olevassa yhtiössä havaitaan normeihin liittyviä väärinkäytöksiä tai rikkomuksia, tapahtunutta tutkitaan ja toimenpiteisiin ryhdytään tapauskohtaisesti. Rikkomuksen vakavuudesta, luonteesta ja laajuudesta riippuen salkunhoidollisia toimenpiteitä voivat olla suora dialogi yritysjohtoon kanssa, yhteisvaikuttamistoimenpide tai viimeisenä keinona sijoituksesta luopuminen, mikäli sijoituskohte ei reagoi vaikuttamisyrityksiin eikä ryhdy toimenpiteisiin väärinkäytösten tai rikkomusten estämiseksi kohtuullisen ajan kuluessa.

Sensitiivisten toimialojen seulonta

Tiettyihin toimialoihin katsotaan kohdistuvan enemmän kestävyysriskejä kuin muihin ja niiden katsotaan aiheuttavan muita enemmän haitallisia kestävyysvaikutuksia. Tällaisia riskejä ovat esimerkiksi maineriskit, ilmatoriskit ja sääntelyyn liittyvät riskit. Sijoituksia sensitiivisiksi määritellyille toimialoille monitoroidaan säännöllisesti mahdollisten kestävyysriskien tunnistamiseksi ja niiden kvantifioimiseksi.

Sensitiivisiksi määritellyjä toimialoja ovat seuraavien tuotteiden tai palveluiden valmistaminen tai tuottaminen sekä kyseisten tuotteiden valmistamisen tai tuotannon alihankinta, logistiikka tai jakelu: aikuisviihde, tupakka, uhkapelit, puolustusmateriaali, kiistanalaiset aseet ja fossiiliset polttoaineet. Toimialakohtaisen monitoroinnin lisäksi Mandatum sulkee pois lain mukaan poissuljettavat sijoituskohteet (esim. kansallisten/kansainvälisten lakien, kieltojen, sopimusten tai kauppasaartojen perusteella poissuljettavat kohteet).

Taulukossa 4 on listattu kriteerit uusille sijoituksille sijoitustuotteisiin, joiden on määritetty edistävän ympäristöön tai yhteiskuntaan liittyviä ominaisuuksia (SFDR, artikla 8) tai olevan kestäviä sijoituksia (SFDR, artikla 9). Mikäli salkussa oleva sijoituskohde ei enää täytä asetettuja kriteerejä, Mandatum luopuu sijoituksesta kohtuullisen ajan kuluessa ottaen huomioon asiakkaiden edun ja markkinatilanteen.

Alla kuvattuja menettelyjä sovelletaan Mandatumien kaikkien sijoitusten seurantaan, ja ne toimivat ohjeena salkunhoitajille kaikissa omaisuuslajeissa. Sijoitukset, joihin liittyy taulukossa 4 esitettyjen kriteerien perusteella kohonneita kestävyysriskejä, arvioidaan tapauskohtaisesti, ja ne edellyttävät sijoitusjohtajan hyväksynnän.

Rajoitukset perustuvat Mandatumien arvioon eri toimialoilla toimivien yritysten muodostamista kestävyysriskeistä ja toisaalta eri toimialojen aiheuttamiin haitallisiin kestävyysvaikutuksiin.

Eri toimialat/tuoteryhmät on jaettu toleranssiluokkiin sen perusteella, kuinka suuren osuuden kyseessä oleva liiketoiminta muodostaa suoraan tai välillisesti yhtiön liikevaihdosta.

- a) Nollatoleranssi: sijoituskohteella ei saa olla suoraa tai välillistä liikevaihtoa ko. liiketoiminnasta.
- b) Vähäinen toleranssi: sijoituskohteella ei saa olla suoraa liikevaihtoa ko. liiketoiminnasta. Välillisen liikevaihdon osalta raja on 50 %.
- c) Osittainen toleranssi: ko. liiketoiminta ei saa olla sijoituskohteen pääliiketoiminta (yli 50 % liikevaihdosta).

Suoralla liiketoiminnalla tarkoitetaan tuotteiden tai palvelujen valmistusta tai tuottamista. Välillinen liiketoiminta viittaa tuotteiden tai palvelujen tuottamisen arvoketjun eri osiin, kuten alihankintaan, kuljetukseen tai jakeluun.

Toimiala/tuot eryhmä	Keskeiset riskitekijät	Osuus liikevaihdosta		Kuvaus
		Suora liike- toiminta	Välillinen liike- toiminta	
Nollatoleranssi				
Kiistanalaiset aseet	Maineriskit, säätelyyn liittyvät riskit	0 %	0 %	Sijoituksia ei tehdä yhtiöihin, joiden liiketoiminta on kiistanalaisten aseiden valmistus, alihankinta tai jakelu. Kiistanalaisiksi aseiksi katsotaan esimerkiksi biologiset, kemialliset ja ydinaseet sekä rypäleaseet.
Vähäinen toleranssi				
Kivihiilen louhinta	Maineriskit, teknologiset riskit, transitoriskit, säätelyyn liittyvät riskit	0 %	50 %	Sijoituksia ei tehdä yhtiöihin, joiden liiketoiminta on fossiilisen tai kivihiilen louhinta, tai joiden pääliiketoiminta on hiilikaivosliiketoiminnan alihankinta.
Tupakka	Maineriskit, säätelyyn liittyvät riskit, ihmisoikeusriskit	0 %	50 %	Sijoituksia ei tehdä yhtiöihin, joiden liiketoiminta on tupakkatuotteiden valmistus tai joiden pääliiketoiminta on tupakanvalmistus, alihankinta tai tupakkatuotteiden jakelu.
Aikuisviihde	Maineriskit, työntekijöiden oikeuksiin liittyvät riskit, ihmisoikeusriskit	0 %	50 %	Sijoituksia ei tehdä yhtiöihin, joiden liiketoiminta on aikuisviihteen tuotanto tai joiden pääliiketoiminta on aikuisviihdeteollisuuden alihankinta tai jakelu.
Osittai- nen toleranssi				
Uhkapelit	Maineriskit, hallintoon liittyvät riskit, rahanpesuun liittyvät riskit	50 %	50 %	Sijoituksia ei tehdä yhtiöihin, joiden pääliiketoiminta on uhkapelit tai uhkapeliteollisuuden alihankinta.
Puolustus- materiaali	Maineriskit, säätelyyn liittyvät riskit	50 %	50 %	Sijoituksia ei tehdä yhtiöihin, joiden pääliiketoiminta on puolustusmateriaalin valmistus, alihankinta tai jakelu.
Fossiiliseen öljyn perustuva energia	Maineriskit, teknologiset riskit, transitoriskit, säätelyyn liittyvät riskit	50 %	50 %	Sijoituksia ei tehdä yhtiöihin, joiden pääliiketoiminta on fossiilisen öljyn poraus, tuotanto tai jalostus ja prosessointi tai fossiiliseen öljyn perustuvan energian tuotanto tai jakelu, jos yrityksellä ei ole selkeää strategiaa kestävämpään liiketoimintamalliin siirtymiseksi.
Kivihiileen perustuva energia	Maineriskit, teknologiset riskit, transitoriskit, säätelyyn liittyvät riskit	50 %	50 %	Sijoituksia ei tehdä yhtiöihin, joiden pääliiketoiminta on kivihiileen perustuvan energian tuotanto tai jakelu, jos yrityksellä ei ole selkeää strategiaa kestävämpään liiketoimintamalliin siirtymiseksi.

Taulukko 4. Suorille osake- ja joukkovelkakirjoille asetetut rajat osuutena liikevaihdosta toimialoittain/tuoteryhmittäin. Rajoituksia sovelletaan osake-, korko- ja lainasijoitustuotteisiin, joiden on määritetty edistävän ympäristöön tai yhteiskuntaan liittyviä ominaisuuksia tai olevan kestäviä sijoituksia, mutta ne toimivat ohjenuorina myös muissa omaisuuslajeissa.

4.2 Fossiilisille polttoaineille altistumisen seuranta

Edellä mainittujen sensitiivisten toimialojen lisäksi seulontaa suoritetaan myös muiden fossiilisten polttoaineiden (esim. maakaasun) suhteen. Fossiiliset polttoaineet ovat monimuotoinen ja ajankohtainen toimiala, joka vaatii siksi erityistä huomiota. Seulomalla sijoituksia fossiilisten polttoaineiden suhteen Mandatum pystyy lisäämään seuranta ja raportointia ja hallitsemaan fossiilisista polttoaineista aiheutuvia riskejä. Tällaisia riskejä ovat esimerkiksi maineriskit sekä säätelyyn ja ympäristöön (mukaan lukien ilmastonmuutos) liittyvät riskit. Fossiilisten polttoaineiden toimialalla, erityisesti maakaasulla, on lisäksi olennainen rooli siirryttäessä vähähiiliseen talouteen.

Uusia sijoituksia fossiilisiin polttoaineisiin tehdään harkiten, ja sijoitussalkun altistumista toimialalle seurataan tarkasti.

4.3 Toteuttaminen suorissa osake- ja korkosijoituksissa

Tämä osio kuvaa vastuullisen sijoittamisen toteuttamista suorissa osake- ja korkosijoituksissa, kuten joukkovelkakirjoissa tai lainoissa.

Sijoituskohteen vastuullisuusanalyysin pohjana käytetään julkisista lähteistä kerättyjä tietoja. Vastuullisuutta analysoidaan sekä kvantitatiivisesti että kvalitatiivisesti. Suora vuoropuhelu on olennainen osa sijoituskohteen vastuullisuusanalyysia. Oman analyysinsa tukena salkunhoitajat ja analyytikot käyttävät ulkopuolisten palveluntarjoajien vastuullisuusanalyysseja. Salkunhoitajat ja analyytikot seuraavat sijoituskohteitaan koskevaa uutisvirtaa päivittäin. Lisäksi ulkopuolinen, kestävyyskysymyksiin erikoistunut palveluntarjoaja käy sijoitukset läpi neljännesvuosittain.

Kestävyysliikennevalomalli

Sijoituskohteita analysoitaessa ja sijoituspäätöksiä tehtäessä hyödynnetään ulkopuolisen palveluntarjoajan kestävyysriskiluokituksia.

Tavoitteena on arvioida, kuinka suuri vaikutus kestävyyskriteereihin liittyvällä riskillä voi olla yhtiön arvoon. Riskiluokitus on kaksiolotteinen olennaisuuden mittari, joka tarkastelee sekä yhtiön altistumista kestävyysriskeille että yhtiön kestävyysriskien hallinnan tasoa. Riskiluokitus keskittyy kohdeyhtiölle merkittävien kestävyysriskien tunnistamiseen lukuisten kriteereiden avulla ja mahdollisten kiistanalaisuuksien arvioimiseen yhtiön julkaisemien tietojen pohjalta.

Yhtiöt jaetaan kestävyysriskiluokituksen perusteella neljään riskiluokkaan. Riskiluokasta riippuen salkunhoitajalta edellytetään lisätoimenpiteitä ennen sijoituksen tekemistä taulukon 5 mukaisesti. Mikäli salkussa olevan sijoituskohteen riskiluokka muuttuu, tarkastellaan sijoitusta uudelleen taulukon 5 mukaisesti.

Matala riski

Kestävyyskriteereistä nouseva riski katsotaan matalaksi. Sijoituspäätöksen tekeminen ei edellytä mitään erillisiä toimia vastuullisen sijoittamisen näkökulmasta.

Kohonnut riski

Kestävyyskriteereistä nouseva riski katsotaan kohonneeksi. Sijoituspäätöksen tekeminen ei edellytä mitään erillisiä toimia vastuullisen sijoittamisen näkökulmasta. Kohonneesta kestävyysriskistä johtuen salkunhoitajan tulee kuitenkin perehtyä kohdeyritykseen liittyvien kestävyysriskien syihin ja mahdollisiin seurauksiin.

Korkea riski

Kestävyyskriteereistä nouseva riski katsotaan korkeaksi. Korkeasta kestävyysriskistä johtuen salkunhoitajan tulee tehdä selvitys kohdeyritykseen liittyvien ESG-riskien syistä ja mahdollisista seurauksista. Tähän riskiluokkaan tehdyt uudet sijoitukset ja niiden kestävyysriskiluokituksen taustat raportoidaan sisäiselle komitealle seuraavassa kokouksessa.

Vakava riski

Kestävyyskriteereistä nouseva riski katsotaan vakavaksi. Vakavasta kestävyysriskistä johtuen salkunhoitajan tulee pyytää sijoitukselle erillinen lupa sijoitusjohtajalta ennen uuden sijoituksen tekemistä. Lisäksi salkunhoitajan tulee tehdä kirjallinen selvitys kohdeyritykseen liittyvien kestävyysriskien syistä ja mahdollisista seurauksista. Tähän riskiluokkaan tehdyt uudet sijoitukset ja niiden kestävyysriskiluokituksen taustat raportoidaan sisäiselle komitealle seuraavassa kokouksessa.

Taulukko 5. Liikennevalomalli ja suorissa osake- ja korkosijoituksissa toteutettavat toimenpiteet

Yhtiöt, joille ei ole saatavilla ulkoisen palveluntarjoajan kestävyysriskiluokitusta, analysoidaan huolellisesti kaikkien tuotto–riski-suhteeseen vaikuttavien tekijöiden suhteen. Tähän sisältyy myös kestävyystekijöistä nousevien riskien analysointi. Analyysi perustuu saatavilla olevaan aineistoon.

4.4 Toteuttaminen rahastosijoituksissa, ulkoistetussa varainhoidossa ja muissa omaisuuslajeissa

Tämä osio kuvaa vastuullisen sijoittamisen toteuttamista silloin, kun varainhoito on ulkoistettu yhteistyökumppanille, kun sijoituksia tehdään yhteistyökumppaneiden hallinnoimiin sijoituskohteisiin ja/tai muihin omaisuuslajeihin kuin suoriin osake- tai korkosijoituksiin.

Näissä sijoituksissa sijoitustoiminta on etukäteen määriteltujen rajoitteiden puitteissa ulkoistettu ulkopuoliselle kumppanille, eikä Mandatumilla ole päätäntävaltaa yksittäisiä sijoituskohteita koskeviin sijoituspäätöksiin. Tällöin vastuullisuusanalyysin keskiössä on yhteistyökumppanin sijoitusprosessi.

Mandatum edellyttää vastuullisuuden huomioimista myös ulkopuolisilta kumppaneiltaan koskien sijoituksia kaikissa omaisuuslajeissa. Ulkoisten kumppanien hallinnoimien sijoitustuotteiden valinnassa ja seurannassa vastuullisuusanalyysi keskittyy kumppanin sijoitusprosessiin ja raportointiin. Kestävyysriskien olennaisuus vaihtelee omaisuuslajin mukaan. Siten tiettyjä omaisuuslajeihin liittyviä kestävyyskriteerejä painotetaan eri tavoin.

Ulkoisen kumppanin arvioinnissa keskeisiä alueita ovat seuraavat:

- Vastuullisen sijoittamisensitoumukset (esim. PRI-periaatteiden allekirjoittaminen, vastuullisen sijoittamisenpolitiikan olemassaolo, tieteeseen perustuvien tai muiden ilmastotavoitteiden asettaminen, poissulkeminen toimialan perusteella),
- Kestävyysriskien ja -tekijöiden integrointi sijoitusprosessiin,
- Seuranta ja raportointi (esim. hiilijalanjälkitiedon julkaiseminen, kestävyysriskien hallinta).

Rahastosijoituksissa rahaston toimintaperiaatteisiin voidaan parhaiten vaikuttaa due diligence -vaiheessa. Ulkoisilta kumppaneilta voidaan edellyttää sitoutumista Mandatumin määrittelemiin rajoituksiin. Rajoitukset voivat koskea esimerkiksi sijoituskohteiden toimialaa, tuotteita tai kansainvälisten normien ja standardien noudattamista.

Rahastojen valintavaiheessa Mandatum arvioi laajasti vastuullisen sijoittamisen käytäntöjen toteutumista ulkoisen kumppanin toiminnassa. Mandatum suosii kumppaneita, joiden vastuullisen sijoittamisen riskienhallinta eri omaisuuslajeissa on yhdenmukainen Mandatumin sijoitusprosessin kanssa. Kolmansien osapuolten sijoituskohteiden analyysissa arvioidaan vastuullisen sijoittamisen prosessin, riskienhallinnan ja raportoinnin laajuutta ja laatua sekä yhteensopivuutta Mandatumin oman lähestymistavan kanssa. Mandatum suosii ulkoisia kumppaneita, jotka ovat sitoutuneet PRI-periaatteisiin tai vastaaviin omaisuuslajikohtaisiin, vastuullista sijoittamista edistäviin aloitteisiin.

Rahastomuotoisten kiinteistösijoitusten osalta arvioidaan muun muassa, missä määrin salkunhoitajan sijoitusprosessi huomioi kiinteistöjen energiatehokkuuden, jätehuollon ja ympäristökuorman, vuokratilaiskannan hoidon prosessin vastuullisuuden sekä missä määrin kiinteistöjen kehittäminen nähdään sijoitusprosessissa arvoa luovana tekijänä. Mandatum suosii rahastomuotoisissa kiinteistösijoituksissa strategioita, joissa sitoudutaan raportoimaan

kiinteistöjen energiatehokkuudesta ja pyritään parantamaan sitä.

Rahastomuotoisissa vaihtoehtoisissa korkosijoituksissa ja pääomasijoituksissa salkunhoitajan sijoitusprosessin vastuullisuutta arvioidaan pääosin samoilla kriteereillä kuin sijoituksia listattuihin osakkeisiin tai joukkovelkakirjoihin. Siltä osin kuin salkunhoitajan sijoitusprosessiin kuuluu sijoituskohteisiin vaikuttaminen esimerkiksi hallitusjäsenyyden kautta, kiinnitetään erityistä huomiota vastuullisuusnäkökulman toteutumiseen sijoituksen kehittämisessä. Mandatum suosii strategioita, joissa salkunhoitaja näkee kestävä kehityksen keskeisenä arvoa luovana tekijänä sijoitusprosessissaan.

Yhteistyökumppanien toimintaa arvioidaan ja analyysi päivitetään säännöllisin väliajoin. Mandatum arvioi vuosittain sijoituskohteina käyttämiensä ulkoisten rahastojen kestävyysriskejä saatavilla olevan tiedon pohjalta.

5. Aktiivinen omistajuus ja vastuullisuus omistajakäytännöissä

Mandatum ottaa etenkin ilmastonmuutokseen liittyvät sekä muut kestävyysriskit ja -tekijät huomioon kaikessa vaikuttamisessaan ja pyrkii varmistamaan, että kaikki sijoituskohteena olevat yhtiöt ovat sisällyttäneet kestävyystekijät yritysstrategiaansa. Pääsääntöisesti Mandatum pyrkii vaikuttamaan ainoastaan yrityksiin, joihin se on sijoittanut, ja voi päättää olla vaikuttamatta yritykseen esimerkiksi välttääkseen eturistiriitoja. Muita ennen vaikuttamisprosessin käynnistämistä huomioon otettavia asioita voivat olla esimerkiksi kestävyysongelman olennaisuus, sijoituksen koko, kohdeyhtiön jo toteuttamat toimet ja maantieteellinen sijainti.

Mandatum julkaisee myös vuosittain raportin vaikuttamisperiaatteiden toteutumisesta varmistaakseen vaikuttamistoimenpiteidensä läpinäkyvyyden.

5.1 Henkilöstön vaikuttaminen

Vastuullisuuteen liittyvissä asioissa luontevin tapa vaikuttaa yhtiön toimintaan on käydä keskustelua suoraan yhtiön johdon kanssa esimerkiksi henkilökohtaisten ja virtuaalitapaamisten, roadshow-tapahtumien sekä toimipisteissä tehtävien vierailuiden yhteydessä. Salkunhoitajien tulee toimia näin säännöllisesti kohdeyhtiöiden tai Mandatum sijoituskohteena olevien yhtiöiden edustajien kanssa. Tätä vaikutuskeinoa käytetään sekä ennakoivasti että reaktiivisesti

5.2 Äänestäminen

Yhtiökokouksissa äänestäminen on tapa, jolla osakkeenomistajat voivat ilmaista näkemyksiään, ja sitä voidaan käyttää muiden vaikuttamiskeinojen lisäksi. Salkunhoitajat ovat vastuussa yhtiöiden yhtiökokouksissa äänestämisestä. Salkunhoitajat pitävät kirjaa siitä, mihin yhtiökokouksiin he ovat osallistuneet ja miten he ovat niissä äänestäneet. Mandatum voi äänestää valtakirjan välityksellä, paikan päällä yhtiökokouksessa tai näiden kahden yhdistelmänä riippuen pääsääntöisesti sijoituskohteena olevan yhtiön maantieteellisestä sijainnista.

Riippuen äänestyspäätöksestä, salkunhoitajat, ESG-tiimin avustamana, tekevät äänestämistä koskevat päätökset, jotka sijoitusjohtaja hyväksyy.

5.3 Yhteisvaikuttaminen

Mandatum käyttää yhteisvaikuttamista muiden sijoittajien kanssa silloin, kun uskotaan, että yhtiön toimintatapoja voidaan tehokkaasti muuttaa. Yhteisvaikuttamista käytetään pääasiassa reaktiivisena keinona ottaa kantaa asioihin, jotka ovat jo tapahtuneet.

Vaikuttamisprosessit voivat kestää vuosia tapauksen vakavuudesta riippuen. Vaikuttamisen kehitystä ja tuloksia seurataan sisäisesti ja yhdessä palveluntarjoajan kanssa niin kauan kuin vaikuttaminen on käynnissä. Jos vaikuttaminen epäonnistuu, päätökset jatkotoimenpiteistä riippuvat sijoituksen koosta ja tyypistä. Mikäli kohdeyhtiö ei reagoi vaikuttamisyrityksiin, voidaan sijoitus myydä kokonaan tai sen osuutta sijoitussalkussa vähentää.

6. Raportoiminen

YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteiden allekirjoittajana Mandatum on sitoutunut raportoimaan vuosittain käyttöön otetuista vastuullisen sijoittamisen toimintatavoista ja siitä, kuinka näiden käytäntöjen toteutumista on edistetty.

Sijoitusten hiilijalanjälki mitataan ja julkaistaan vuosittain. Sijoituskorien ja rahastojen vuotuinen hiilijalanjälki julkaistaan joko tuotekohtaisessa kuukausi- tai kvartaalikatsauksessa tai erillisessä vastuullisen sijoittamisen katsauksessa. Sijoitusten absoluuttisen hiilijalanjäljen lisäksi sijoituskorien ja rahastojen hiilijalanjälkeä verrataan relevantin markkinaindeksin hiilijalanjälkeen vertailtavuuden ja läpinäkyvyyden parantamiseksi.

Vastuullisuuden toteutumisesta sijoituskohteissa ja vastuullisuudesta omistajakäytännöissä raportoidaan asiakkaille siltä osin kuin se saatavilla olevan datan ja yrityskohtaisten tietojen luottamuksellisuuden osalta on mahdollista.

Mandatum on myös mukana Sampo Oyj:n vuosittain julkaistavassa yritysvastuuraportissa.

